

Teofil Simchowicz
1879-1957

Teofil Simchowicz urodził się 8 czerwca 1879 roku w Ciechanowcu. Po maturze w roku 1898 w Warszawie, odbywał studia lekarskie na Uniwersytecie Warszawskim. Uzyskawszy dyplom w roku 1904 przez 3 lata pracował w oddziale neurologicznym szpitala na Czystem, którego ordynatorem był Edward Flatau.

W latach 1907-1910 pracował pod kierownictwem Aloisa Alzheimerera w laboratorium anatomicopatologicznym przy Klinice Psychiatrycznej w Monachium. Wyniki jego badań zostały opublikowane w pierwszej polskiej pracy nt. etiologii otępienia starczego: *"Badania nad anatomią patologiczną otępienia starczego"*, wydanej w Warszawie w 1913 roku. Pracę tę nagrodzono w konkursie im. Dra Płaskowskiego. Przyjęta została powszechnie jako klasyczne dzieło w piśmiennictwie dotyczącym tego zagadnienia. W roku 1911 publikacja ukazała się w języku niemieckim, a w roku 1914 w języku francuskim. Monografia liczy 205 stron druku, opatrzona jest 28 tablicami i 17 rysunkami. T. Simchowicz zbadał 108 mózgów ludzkich, a w celach porównawczych mózgi zwierząt. Wykazał, że charakterystyczną cechą otępienia starczego są "blaszki starcze" występujące w korze mózgu prowadzące do tworzenia się złożeń, do otorbiana ich przez tkankę glejową oraz do bujania wyrostków osiowych. Otępienie starcze polega na rozlanych zmianach wstecznych w tkance nerwowej i w naczyniach. Rozlany charakter zmian starczych i występowanie nie tylko w okolicach naczyń i samych naczyniach przemawia przeciw miażdżycowemu charakterowi zmian. *"Przypadki, w których nie znajdujemy zupełnie blaszek starczych należą do innych postaci chorobowych, różniących się klinicznie i anatomicznie od otępienia starczego"*.

Kontynuacją rozważań nad etiologią otępienia była praca wydana w 1919 roku: *"O formule starczej kory mózgowej"*.

Teofil Simchowicz napisał 20 prac opublikowanych w różnych językach. W pracowni neurobiologicznej Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego w Warszawie opublikował liczne prace dotyczące histopatologii ośrodkowego układu nerwowego, np. o zmianach histologicznych po doświadczalnie wywołanym zatruciu tyreoidyną u królika (1916), czy *"Przyczynek do anatomii patologicznej nagminnego zapalenia mózgu"* (1929). Był stałym współpracownikiem i przyjacielem E. Flataua. Był znanym i wziętym lekarzem z dużą praktyką kliniczną. Swoje obserwacje zamieścił w pracach o współczulnej postaci choroby Redlicha-Flataua (1932), o odruchu nosowo-ocznym i nosowo-podbródkowym (1922) o cushingizmie pośpiączkowym (1938).

W 1940 roku obawiając się prześladowań hitlerowskich wyjechał do Izraela, gdzie brał czynny udział w życiu uchodźstwa polskiego, nie zaniedbując pracy naukowej. Opublikował wtedy trzy prace poświęcone padaczce: *"O objawach ponapadowych w padaczce"*, *"O sposobach wywołania słabych lub ukrytych odruchów"*, *"Lebaajat hatofaot szeleahar hetkejfirn epileptimm"*.

Zmarł 31 grudnia 1957 roku w sali ogólnej szpitala dla chorych neurologicznie Hadassa w Tel Awiwie, z powodu powikłań w przebiegu choroby Parkinsona.